

KAMER VOOR HET NOTARIAAT

Beslissing in de zaak onder nummer van: 18-63

Kamer voor het notariaat in het ressort Den Haag **Beslissing d.d. 17 april 2019** inzake de klacht onder nummer 18-63 van:

[klagers]

hierna ook te noemen: klagers,
advocaat mr. F.J. Fernhout te Maastricht,

tegen

[notaris],

notaris te [vestigingsplaats],
hierna ook te noemen: de notaris.

De procedure

De Kamer heeft kennisgenomen van:

- de klacht, met bijlagen, ingekomen op 26 september 2018,
- het antwoord van de notaris, met bijlagen.

De mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden op 20 maart 2019. Daarbij waren aanwezig klagers bijgestaan door advocaat mr. F.J. Fernhout, en de notaris. Van het verhandelde is procesverbaal opgemaakt.

De feiten

Op 29 juli 2018 is de heer [A], vader van klagers (hierna te noemen: erflater), overleden. Erflater woonde in Den Haag samen met mevrouw [B] (hierna te noemen: partner).

Erflater en de partner hebben in Argentinië gewoond.

Erflater had geen testament gemaakt.

Op 16 augustus 2018 heeft de notaris een eerste bespreking gevoerd met de partner.

Op 22 augustus 2018 hebben klagers op het notariskantoor een bespreking gevoerd met de notaris. De partner was daarbij niet aanwezig, omdat haar eigen moeder pas was overleden en het daardoor wat teveel werd voor haar.

Klagers hebben vervolgens een procedure aangespannen tegen de partner. De werkzaamheden van de notaris liggen stil. Er is nog geen verklaring van erfrecht afgegeven.

De klacht en het verweer van de notaris

Klagers verwijten de notaris het volgende:

1. weigering van de notaris om stukken te tonen waaruit blijkt dat er een huwelijk heeft plaatsgevonden tussen erflater en de partner. Het enige wat de notaris heeft laten zien is een registratie bij een gemeente. Uit de overlijdensakte bleek dat erflater ongehuwd

was, maar de notaris meldde klagers dat de partner gehuwd was met erflater op 28 april 1989 te Rosario, Argentinië;

2. weigering van de notaris om klagers een kopie te verstrekken van de huwelijksvoorwaarden. Pas nadat het stuk vertaald zou zijn uit het Spaans mochten klagers de huwelijksvoorwaarden zien;

3. de notaris houdt belangrijke informatie achter voor klagers. De notaris wil over de inhoud van de huwelijksvoorwaarden niets zeggen;

4. tijdens de bespreking op 22 augustus 2018 liet de notaris klagers weten dat het niet vaststond dat zij de kinderen van erflater waren. Klagers vinden deze opmerking onbehoorlijk. Klagers waren juist uitgenodigd voor de bespreking omdat zij de kinderen van erflater waren. Deze opmerking was onfatsoenlijk en klagers hebben dit ervaren als intimiderend;

5. de notaris heeft klagers onjuist geïnformeerd. Omdat de wettelijke verdeling van toepassing zou zijn op de nalatenschap zouden klagers enkel een vordering krijgen op de partner. Als de partner de hele nalatenschap op zou maken, krijgen klagers niets. Bovendien zou een dergelijke vordering moeilijk te innen zijn in Argentinië. De notaris heeft klagers er niet op gewezen dat zij recht hebben om goederen van de nalatenschap aan hen over te dragen, zodat zij niet geheel met lege handen komen te staan;

6. de notaris heeft zich opgeworpen als boedelnotaris en verricht allerlei werkzaamheden. Duidelijk heeft de notaris aan de advocaat van klagers laten weten dat zij de partner vertegenwoordigd. De partner heeft de notaris de opdracht gegeven tot het verrichten van werkzaamheden. Klagers hebben de notaris uitdrukkelijk laten weten dat zij haar geen opdracht hebben gegeven. De notaris heeft daarom ook geen titel om namens klagers werkzaamheden in de boedel te verrichten. De notaris is zelfs bezig met een boedelbeschrijving. Klagers willen met de notaris niets te maken hebben, maar dat blijkt maar niet door te dringen;

7. de notaris heeft geen gehoor gegeven aan het verstrekken van gegevens aan klagers die van belang zijn voor de beoordeling van hun positie. De notaris ondersteunt de weigering van de partner in plaats van dat zij haar cliënte (de partner) duidelijk maakt dat zij die informatie moet verstrekken;

8. de notaris werkt mee aan het frustreren van de rechten van klagers ten opzichte van hun "mogelijke" stiefmoeder. De partner wil de ABN AMRO Bank vragen om het saldo van de rekening van erflater van minstens € 100.000,- aan haarzelf over te maken.

De notaris heeft het volgende aangevoerd. Uit diverse correspondentie blijkt dat de verhoudingen tussen de partner en klagers verstoord zijn. Ondanks de slechte relatie was de partner onverplicht voornemens om klagers als kinderen van haar overleden echtgenoot hun erfdelen zeker te stellen en binnen afzienbare tijd in termijnen volledig uit te keren.

Het betreurt de notaris zeer dat klagers zich niet kunnen verenigen met de onpartijdige notariële positie die de notaris als betrokken notaris in de afwikkeling van de nalatenschap van erflater heeft. Meerdere malen heeft de notaris toegelicht dat zij als notaris niet de partijdige adviseur van de partner is, maar er ook is om de belangen van klagers als kinderen van erflater te behartigen.

Per klachtonderdeel heeft de notaris het volgende aangevoerd:

1. de partner ging niet akkoord met het verstrekken aan klagers van een kopie van de kopie van de Argentijnse stukken die de partner aan de notaris had gegeven. Zodra de originelen van het afschrift van de Argentijnse huwelijksakte en de vertaling daarvan bij de Basisregistratie Personen waren doorgevoerd, heeft de notaris klagers en hun

advocaat daarvan bericht in een e-mail met bijlage van 17 september 2018. Uit de bijlage blijkt dat het huwelijk tussen erflater en de partner is gesloten op 28 april 1989;

2. de partner ging niet akkoord met het verstrekken aan klagers van een kopie van de Spaanstalige stukken. Zodra de vertaling gereed was heeft de notaris klagers en hun advocaat de huwelijksvoorwaarden en de vertaling toegezonden bij e-mail van 28 september 2018 (twee dagen nadat de klacht was ingediend);

3. dit is volstrekt niet het geval en de gebruikte bewoordingen en verwijten kwetsen de notaris;

4. het gesprek was naar mening van de notaris niet onaangenaam verlopen. Het eerste mailbericht van klagers van 22 augustus 2018 is daar een indicatie van. Hierin staat *“Hallo ... Bedankt voor het gesprek. We laten een en ander even bezinken”*.

Toen de notaris niet kon voldoen aan de verzoeken van klagers veranderde de toon direct. De notaris heeft klagers in het gesprek toegelicht dat de digitale registratie vaker niet juist is bij oudere mensen en bij buitenlandse huwelijken. Dat er geen kinderen vermeld zijn wil niet zeggen dat er geen kinderen zijn. De notaris heeft gezegd dat hoewel zowel het huwelijk als de kinderen niet geregistreerd stonden, dat niet wil zeggen dat beiden niet bestaan.

Het was nodig om geduld te hebben totdat de burgerlijke stand één en ander zou hebben bevestigd;

5. de notaris heeft klagers niet opzettelijk onjuist voorgelicht. Er is veel aan de orde geweest tijdens het eerste gesprek. Met betrekking tot het wilsrecht heeft de notaris dat daarna bij e-mail van 31 augustus 2018 nog nader toegelicht. In de e-mail staat het volgende:

“(...)

Vooralsnog heb ik opdracht tot het maken van een verklaring van erfrecht. Daarna, zo heb ik inmiddels besproken met de weduwe van de overledene, zullen wij de waarde van de erfdelen van de kinderen vaststellen.

Tegelijkertijd zullen wij kijken hoe die erfdelen kunnen worden gecureerd. Met uw cliënten besprak ik toen zij hier waren al de mogelijkheid van een zekerheidshypotheek en praten over uitbetaling, daarmee vooruitlopend op de verdere afwikkeling. Ook besprak ik met de weduwe de mogelijkheid van nu of op termijn het geheel of gedeeltelijk uitbetalen van de vorderingen. Zij is daar namelijk toe bereid. Niet verplicht.

Gecureerde al dan niet gefaseerde uitbetaling is te prefereren boven overdracht eisen middels een wilsrecht. Voor een wilsrecht kunnen alleen goederen der nalatenschap worden gebruikt, voor het secureren óók de privé-goederen van de weduwe. Deze diverse nuances zijn inderdaad nog niet aan de orde geweest tijdens het gesprek.

Voor alles is de medewerking van de weduwe nodig, liever in overleg en vrijwillig dan afgedwongen met dreigementen of door een rechter. Ik besprak met uw cliënten dat het lastig zou zijn wanneer mevrouw naar het buitenland zou gaan – daar “aankloppen” (nu of te zijner tijd, via een rechter of hoe dan ook) is per definitie minder aantrekkelijk dan de afwikkeling hier in Nederland nu op een goede, zekere en prettige manier te regelen – met hypotheek op een registergoed.”

6. de notaris heeft klagers en hun advocaat diverse malen mondeling en schriftelijk uitgelegd wat haar rol is. Een notaris heeft bij de afwikkeling van een nalatenschap een actieve en onpartijdige rol;

7. er is geen sprake van onthouden van informatie. Integendeel, het was de bedoeling op zeer korte termijn na het overlijden al tot een voorlopige boedelbeschrijving te komen, waartoe ook al diverse stukken waren voorbereid. Het wachten was op duidelijkheid omtrent afstamming, huwelijk en de vertaling en verdere betekenis van de huwelijksvoorwaarden;

8. na de verklaring van erfrecht was het doel tot vaststelling van de erfdelen te komen, die zeker te stellen en op termijn aan klagers uit te keren. De houding van klagers en hun advocaat is echter niet gericht geweest op overeenstemming hierover.

De beoordeling van de klacht

Ter beoordeling van de Kamer staat of de notaris heeft gehandeld in strijd met de tuchtnorm als geformuleerd in artikel 93 Wna. Een notaris is aan tuchtrechtspraak onderworpen ter zake van handelen of nalaten in strijd met hetzij enige bij of krachtens deze wet gegeven bepaling, hetzij met de zorg die hij als notaris behoort te betrachten ten opzichte van degenen te wier behoefte hij optreedt, alsmede ter zake van handelen of nalaten dat een behoorlijk notaris niet betaamt.

Voor zover het klachtonderdelen 1, 2, 3 en 7 betreft gaan de klachtonderdelen over het weigeren informatie te verstrekken aan klagers. Vast is komen te staan dat de partner niet akkoord ging met het verstrekken van de Spaanstalige stukken aan klagers. Het wachten was derhalve op de vertalingen. Omdat er geen duidelijkheid was over afstamming, huwelijk, vertaling en juridische gevolgen van de huwelijksvoorwaarden, heeft de notaris zorgvuldig gehandeld door dit eerst af te wachten alvorens de informatie met klagers te delen. Deze klachtonderdelen zijn ongegrond.

Ten aanzien van klachtonderdeel 4 overweegt de Kamer het volgende. Nu noch op basis van de stukken van het dossier noch ter zitting is komen vast te staan dat de notaris klagers onheus heeft bejegend en klagers dit klachtonderdeel onvoldoende hebben onderbouwd, is naar het oordeel van de Kamer dit klachtonderdeel ongegrond.

Voor zover het klachtonderdeel 5 betreft overweegt de Kamer het volgende. Uit de e-mail van 31 augustus 2018 blijkt dat de notaris klagers (voor zover zij dat nog niet had gedaan) heeft gewezen op de wilsrechten. Dit klachtonderdeel is derhalve ongegrond.

Voor zover het klachtonderdeel 6 betreft overweegt de Kamer het volgende. Vast is komen te staan dat de notaris diverse malen klagers heeft geïnformeerd over haar rol bij de afwikkeling van de nalatenschap. De partner was weliswaar de opdrachtgever, maar de notaris had (ook) jegens klagers een actieve en onpartijdige rol. Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Ten aanzien van klachtonderdeel 8 overweegt de Kamer als volgt. Ook dit klachtonderdeel is door de notaris gemotiveerd weersproken. Dit klachtonderdeel is ongegrond.

De beslissing

De Kamer voornoemd:

verklaart de klacht op alle onderdelen ongegrond.

Deze beslissing is gegeven door mrs. G.P. van Ham, voorzitter, R.R. Roukema en R.B. van der Horst, en in tegenwoordigheid van de secretaris, mr. F.S. Pietersma-Smit, in het openbaar uitgesproken op 17 april 2019.

Kopie van deze beslissing wordt bij aangetekende brief aan partijen gezonden. Tegen deze beslissing staat hoger beroep open bij het Gerechtshof te Amsterdam, postbus 1312, 1000 BH Amsterdam. Het beroepschrift dient binnen dertig dagen na de dagtekening van genoemde brief door het Hof te zijn ontvangen, waarbij de datum van ontvangst door het Hof bepalend is.